



Universiteit Leiden

# Onderwijs- en examenregeling

geldig vanaf september 2010

## Bacheloropleiding Bestuurskunde

Deze onderwijs- en examenregeling is opgesteld overeenkomstig artikel 7.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en is aangevuld met kwaliteitskenmerken zoals vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

### Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens, vervolgopleiding
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Overgangsbepalingen
8. Slotbepalingen

### Bijlagen

## Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

### Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleiding Bestuurskunde, hierna te noemen: de opleiding.

De opleiding is ingesteld in de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de faculteit.

### Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. ECTS: het European Credit Transfer System;
- b. examen: de tentamens verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende onderwijseenheden, voor zover de examencommissie dat heeft bepaald met inbegrip van een door haar zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, eerste lid, van de wet;
- c. examencommissie: de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd krachtens artikel 7.12a van de wet;
- d. examiner: degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
- e. Leids universitair register opleidingen: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register<sup>1</sup> van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
- f. niveau: het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen<sup>1</sup>;
- g. onderwijseenheid: een onderwijseenheid van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
- h. praktische oefening: een praktische oefening als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, onder d van de wet, in één van de volgende vormen:
  - het maken van een scriptie,
  - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
  - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
  - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
  - het doorlopen van een stage, of
  - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- i. Pre-University College: een onderwijsprogramma van de Universiteit Leiden voor een selecte groep van leerlingen uit de twee hoogste klassen van het VWO;
- j. propedeuse: de propedeutische fase van de opleiding, als onderdeel van de opleiding, die is bedoeld in artikel 7.8 van de wet;

---

1. Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen is te raadplegen op [www.onderwijs.leidenuniv.nl/onderwijsbeleid](http://www.onderwijs.leidenuniv.nl/onderwijsbeleid)

- k. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- l. studiegids: de papieren en/of digitale gids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding;
- m. studiepoint: de eenheid waarmee volgens de wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepoint gelijk aan 28 uren studie;
- n. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet) door ten minste één daartoe door de examencommissie aangewezen examinator;
- o. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen;
- p. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

### **Artikel 1.3 Gedragscode ICT**

Op het onderwijs van de opleiding zijn de regels zoals vastgelegd in de Gedragscode docenten en studenten binnen ICT en onderwijs<sup>2</sup> van toepassing.

---

2. De Gedragscode docenten en studenten binnen ICT en onderwijs is vastgesteld door het College van Bestuur op 30 juni 2005 en is te raadplegen op [www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-ict-en-onderwijs.html](http://www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-ict-en-onderwijs.html).

## **Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding**

### **Artikel 2.1 Doel van de opleiding**

De Leidse opleiding Bestuurskunde is een academische opleiding. Dit betekent dat er sprake is van een koppeling van wetenschappelijk onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Het onderwijs is gericht op het ontwikkelen van analytisch vermogen vanuit een onafhankelijke wetenschappelijke houding. De opleiding is sterk internationaal georiënteerd. Dit komt onder andere tot uitdrukking in de aandacht binnen het onderwijs voor de plaats en werking van de Europese Unie en voor bestuursstelsels van andere landen.

De Leidse opleiding Bestuurskunde richt zich op een aantal kernvraagstukken van het openbaar bestuur:

- De betrouwbare overheid; burgers mogen verwachten dat de overheid betrouwbaar is in haar handelen; de moderne overheid moet vanuit dit perspectief raad weten met maatschappelijke veranderingen, zowel in nationale als in internationale context.
- Goed bestuur: good governance vindt plaats op basis van normatief-ethische beginselen van rechtsstatelijkheid, democratie en openbaarheid en binnen een kader van transparante politiek-ambtelijke verhoudingen.
- Probleemoplossing: de overheid poogt het gedrag van burgers en organisaties te beïnvloeden in een door haar gewenste richting. Vraagstukken van beleid en besluitvorming maar ook van legitimering en verantwoording zijn hierbij aan de orde.
- Daadkracht: van de overheid wordt daadkracht verwacht; dit impliceert dat er sprake moet zijn van een goede organisatie en bedrijfsvoering, alsmede van doelmatig politiek en ambtelijk management.

### **Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen**

De opleiding kent alleen een monodisciplinaire variant.

### **Artikel 2.3 Eindkwalificaties**

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt:

1. heeft globaal inzicht in het eigen karakter van het bestuur in de publieke sector;
2. heeft op algemeen niveau inzicht in normatieve vraagstukken en ethiek van openbaar bestuur;
3. heeft een algemeen inzicht in veranderingsprocessen, zowel van maatschappelijke als van bestuurlijke aard;
4. heeft een internationale oriëntatie;
5. heeft kennis, op een inleidend niveau, van de wetenschappelijke traditie der Bestuurskunde en heeft kennisgemaakt met de belangrijkste bestuurskundige theorieën;
6. beschikt over basiskennis van de belangrijke aspectwetenschappen Sociologie, Politicologie, Economie en Rechtswetenschap;
7. is vaardig in analytisch en conceptueel denken;
8. beschikt over een basisvorming in sociaal-wetenschappelijk onderzoek;
9. kan in de bestuurlijke praktijk functioneren als makelaar tussen specialisten;
10. beschikt over elementaire argumentatieve en communicatieve vaardigheden.

### **Artikel 2.4 Inrichting van de opleiding**

De opleiding wordt voltijds verzorgd.

## **Artikel 2.5 Studielast**

De opleiding heeft een studielast van 180 studiepunten. De propedeutische fase heeft een studielast van 60 studiepunten en is een integraal onderdeel van de opleiding.

## **Artikel 2.6 Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling**

De opleiding vangt aan op 1 september. Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de uniforme semesterindeling<sup>3</sup>.

## **Artikel 2.7 Examens van de opleiding**

- 2.7.1 In de opleiding kunnen de volgende examens worden afgelegd:
- a. het propedeutisch examen
  - b. het bachelorexamen

Alvorens het bachelorexamen afgelegd kan worden, dient het propedeutisch examen met goed gevolg te zijn afgelegd.

2.7.2 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf, met toestemming van de daarvoor het meest in aanmerking komende examencommissie, uit onderwijseenheden die door een instelling worden verzorgd een programma samenstellen waaraan een examen is verbonden. Bij het verlenen van de toestemming geeft de examencommissie tevens aan tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren.

## **Artikel 2.8 Voertaal**

Met inachtneming van de Gedragscode voertaal<sup>4</sup> zijn de voertalen binnen de opleiding Nederlands en Engels.

## **Artikel 2.9 Kwaliteit**

De opleiding is geaccrediteerd door de NVAO en voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

---

3. De uniforme semesterindeling, inclusief de toelichting hierop, is vastgesteld door het College van Bestuur op 14 oktober 2004 en gewijzigd op 12 januari 2010

4. De Gedragscode voertaal is vastgesteld door het College van Bestuur op 11 juli 2002 en is te raadplegen op [www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-voertaal.html](http://www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-voertaal.html).

## **Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma**

### **Artikel 3.1 Verplichte onderwijseenheden**

3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijseenheden met een totale studielast van 150 studiepunten. Deze onderwijseenheden zijn benoemd in de studiegids. Per onderwijseenheid is de studielast (in studiepunten) en het niveau<sup>5</sup> vermeld.

3.1.2 In de studiegids worden de inhoud en de onderwijsvorm van de onderwijseenheden van het onderwijsprogramma nader omschreven.

### **Artikel 3.2 Keuzevrijheid**

3.2.1 Naast de in 3.1.1 genoemde onderwijseenheden kiest de student onderwijseenheden met een totale studielast van 30 studiepunten, waarvan ten minste 15 studiepunten binnen de eigen opleiding/het eigen vakgebied. Aan het onderwijs voor deze onderwijseenheden kan eerst worden deelgenomen nadat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd.

3.2.2 De keuze van de onderwijseenheden behoeft de goedkeuring van de examencommissie. Bij de beoordeling van de keuze van de student baseert de examencommissie zich uitsluitend op de samenhang en het niveau van het gekozen pakket. Deze goedkeuring is niet vereist indien het minorprogramma's met een omvang van 30 studiepunten betreft die als zodanig zijn opgenomen in het Leids universitair register opleidingen.

3.2.3 (niet van toepassing)

3.2.4 Naast de aan deze universiteit gedoeerde onderwijseenheden komen voor de invulling van de keuzeruimte – onder goedkeuring van de examencommissie – onderwijseenheden verzorgd door een andere Nederlandse of een buitenlandse universiteit dan wel van een andere rechtspersoon met geaccrediteerd initieel onderwijs in aanmerking.

### **Artikel 3.3 Praktische oefeningen**

3.3.1 Bij elk van de in studiegids vermelde onderwijseenheden is aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede of deelneming aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

3.3.2 In de studiegids staan omvang en studielast van het eindwerkstuk beschreven; daarbij zijn de normen vermeld waaraan het werkstuk moet voldoen en de gang van zaken rond de begeleiding.

### **Artikel 3.4 Deelname aan een onderwijseenheid**

Deelname aan een onderwijseenheid vindt plaats in de volgorde van inschrijving, met dien verstande dat voor de bij de opleiding ingeschreven studenten plaatsing gegarandeerd is bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte deel van de opleiding.

---

5. conform de 'abstracte structuur' als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen

## Hoofdstuk 4 Tentamens en examens, vervolgopleiding

### Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.1 Ten minste tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden.

4.1.2 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat, dan staat deelneming aan een tentamen als bedoeld in 4.1.1 uitsluitend open voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie om anders te besluiten.

4.1.3 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn in de studiegids de tentamendata opgenomen.

4.1.4 De student is verplicht deel te nemen aan het tentamen bij de eerste gelegenheid die daartoe wordt geboden nadat het onderwijs voor de desbetreffende onderwijseenheid is beëindigd, tenzij de examencommissie in individuele gevallen anders besluit.

4.1.5 Met inachtneming van art. 4.1.4 is voor deelneming aan een tweede of latere gelegenheid om het tentamen af te leggen de toestemming van de examencommissie vereist.

### Artikel 4.2 Verplichte volgorde

4.2.1 Ingangsvoorwaarde Bachelorproject: de student heeft toegang tot het onderwijsonderdeel Bachelorproject na het behalen van 135 studiepunten aan verplichte vakken van het curriculum van de Bachelor-opleiding Bestuurskunde. De Examencommissie kan een student deelname aan het Bachelorproject toestaan in geval de student, die niet voldoet aan de gestelde ingangseis, een gemotiveerd verzoek daartoe doet bij de Examencommissie.

4.2.2 Met inachtneming van het in **Error! Reference source not found.** gestelde kan de examencommissie de student op diens verzoek toegang verlenen tot een of meer tentamens van onderwijseenheden uit het tweede of het derde jaar voordat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd.

### Artikel 4.3 Vorm van de tentamens

4.3.1 In de studiegids staat vermeld of het tentamen van een onderwijseenheid schriftelijk of mondeling dan wel door middel van een vaardigheidstest wordt afgelegd.

4.3.2 In bijzondere gevallen kan op verzoek van de student de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de studiegids is vastgelegd.

4.3.3 Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.

4.3.4 De tentaminering vindt plaats in het Nederlands of, met inachtneming van de Gedragscode voertaal<sup>4</sup>, in een andere taal.

4.3.5 Er vindt een individuele beoordeling plaats in geval van presentaties, onderzoek, verslagen of andere onderwijsprestaties die in groepsverband worden verricht.

### Artikel 4.4 Mondelinge tentamens

4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.

4.4.2 (niet van toepassing)

4.4.3 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

## **Artikel 4.5 Regels examencommissie**

4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. Daartoe behoren de maatregelen die worden genomen in geval van fraude, waaronder begrepen het plegen van plagiaat.

4.5.2 De commissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examinatoren is gewaarborgd; daartoe stelt zij ten minste regels vast met betrekking tot

- de verstrekking van kopieën van beoordeeld schriftelijk werk;
- de waarborging van de rechtszekerheid bij mondeling afgenomen tentamens, bij voorbeeld door deze te registreren of door een tweede examiner te laten bijwonen.

## **Artikel 4.6 Oordeel**

4.6.1 De examiner stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast en reikt de student een daarop betrekking hebbende schriftelijke verklaring uit.

4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop dit is afgenomen stelt de examiner het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen vast en verschaft de administratie van de opleiding de nodige gegevens ten behoeve van de uitreiking van het schriftelijk bewijsstuk van het oordeel aan de student.

4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.2 vermelde termijn van vijftien werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld binnen deze termijn. Tevens wordt de dan geldende procedure aan de student medegedeeld.

4.6.4 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een geheel of gebroken getal tussen 1 tot 10, beide grenzen inbegrepen. De uitslag wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5 en 6.

4.6.5 Op de schriftelijke of digitale verklaring van het oordeel over een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht bedoeld in artikel 4.8 en op de bezwaarprocedure.

## **Artikel 4.7 Geldigheidsduur**

4.7.1 Het propedeutisch examen heeft een onbeperkte geldigheidsduur.

4.7.2 De examencommissie kan voor een onderwijseenheid van de opleiding waarvan het tentamen langer dan 8 jaar geleden is behaald, een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen. Indien het een onderwijseenheid van de minor betreft gebeurt dit niet dan nadat de examencommissie van de opleiding die de minor verzorgt, is gehoord.

## **Artikel 4.8 Inzagerecht en nabespreking**

4.8.1 Gedurende ten minste dertig dagen direct na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen heeft de student recht op inzage in zijn beoordeelde werk.

4.8.2 Gedurende de in 4.8.1 genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.8.3 Op verzoek van de student vindt een nabespreking plaats. Deze mogelijkheid wordt tegelijkertijd met de uitslag van het tentamen bekend gemaakt.

4.8.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvindt.

4.8.5 De nabespreking geschiedt op een door de examencommissie te bepalen plaats en tijdstip.



4.8.6 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de nabespreking bedoeld in 4.8.3, dan wordt hem een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in 4.8.1 genoemde termijn.

#### **Artikel 4.9 Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen**

4.9.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens of van deelneming aan praktische oefeningen, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstige onderwijsseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel
- aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijsseenheid, dan wel
- met goed gevolg het Pre-University College heeft voltooid; de examencommissie bepaalt in dit geval voor welke onderwijsseenheid of welke onderwijsseenheden vrijstelling wordt verleend.

4.9.2 Indien het onderwijsseenheden van de minor betreft neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de examencommissie van de opleiding die de minor verzorgt is gehoord.

#### **Artikel 4.10 Examen**

4.10.1 De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast wanneer de student de bewijzen overlegt van door hem/haar behaalde tentamens. De student dient hiertoe een aanvraag in te dienen bij het onderwijsbureau van het instituut Bestuurskunde.

4.10.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomsten daarvan beoordelen.

4.10.3 De getuigschriften worden 2 maal per studiejaar uitgereikt op door de examencommissie vastgestelde data.

4.10.4 De examencommissie stelt regels op waaruit blijkt onder welke voorwaarden zij gebruik zal maken van de haar in art. 7.12b, derde lid, van de wet gegeven bevoegdheid om te bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg behoeft te worden afgelegd, en/of onder welke voorwaarden de resultaten van deeltentamens elkaar kunnen compenseren.

4.10.5 Het getuigschrift wordt niet uitgereikt dan nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor de afgifte is voldaan. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de opleiding is verzorgd door de Universiteit Leiden.

4.10.6 Overeenkomstig de regeling als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet kan degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan.

4.10.7 Aan het getuigschrift wordt een in het Nederlands of in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat.

#### **Artikel 4.11 Graadverlening**

4.11.1 Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Bachelor verleend met de toevoeging «of Science».

4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

#### **Artikel 4.12 Vervolgopleiding**

4.12.1 Degene aan wie de graad Bachelor is heeft voldaan aan de toelatingseisen van de masteropleiding aan de Universiteit Leiden.

4.12.2 Indien een masteropleiding niet aansluit op de opleiding, dan kunnen er eisen worden gesteld aan de toelating. Deze eisen zijn vermeld in de Onderwijs- en examenregeling van de masteropleiding.

## Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding

### Paragraaf 5.1 Rechtstreekse toegang

#### Artikel 5.1 Rechtstreekse toegang

5.1.1 Rechtstreekse toegang tot de opleiding hebben degenen die voldoen aan de voorwaarden genoemd in de artikelen 7.24, 7.25 en 7.28 van de wet.

5.1.2 Het College van Bestuur kan de toegang in bepaalde in de wet omschreven gevallen weigeren door gebruik te maken van zijn bevoegdheid krachtens de tweede en derde volzin van artikel 7.28, eerste lid, van de wet.

### Paragraaf 5.2 Toelating

#### Artikel 5.2 Gelijkwaardige vooropleiding

Degene die niet in het bezit is van een VWO-diploma maar niettemin krachtens de wet kan worden ingeschreven, kan een toets worden opgelegd in de vakken, genoemd in artikel 5.3 op het niveau van het VWO-eindexamen in het profiel dat directe toegang geeft.

#### Artikel 5.3 Nadere vooropleidingseisen en deficiënties

5.3.1 Deficiënties in de vooropleiding in de hierna genoemde vakken worden weggenomen door het afleggen van desbetreffende toetsen op het niveau van het vereiste VWO-eindexamenprofiel:

<i>vak</i>	<i>toets</i>
Wiskunde A1	toets op het niveau van het vereiste VWO-eindexamenprofiel Cultuur en Maatschappij; toets Wiskunde A1, afgenomen door de daarvoor door de examencommissie aangewezen examinator.
Nederlandse Taal	toets op het niveau van het vereiste VWO-eindexamenprofiel Cultuur en Maatschappij; het met goed gevolg afleggen van het examen niveau 3 van de cursus Nederlands als Tweede Taal Leiden georganiseerd door de Universiteit Leiden of door het verlenen van een vrijstelling daarvan
Vaderlandse Geschiedenis	toets op het niveau van het vereiste VWO-eindexamenprofiel Cultuur en Maatschappij; het met goed gevolg afleggen van het examen geschiedenis georganiseerd door de Universiteit Leiden

5.3.2 De examencommissie bepaalt de wijze waarop de toetsen worden afgenomen.

#### Artikel 5.4 Nederlandse taal

5.4.1 Bezitters van een buiten Nederland afgegeven diploma kunnen voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal door het met goed gevolg afleggen van het examen niveau 3 van de cursus Nederlands als tweede taal, georganiseerd door de Universiteit Leiden.

5.4.2 De examencommissie kan in bijzondere gevallen vrijstelling verlenen van het onder 5.4.1 bedoelde examen.

#### Artikel 5.5 Colloquium Doctum

Het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de wet, heeft betrekking op de volgende vakken op het daarbij vermelde niveau:

<i>Vak</i>	<i>Niveau</i>
Engels	TOEFL-NIVEAU: internet based 88, computer based 230, paper based 570 of IELTS: 6.5
Wiskunde A1	toets Wiskunde A1

Vaderlandse Geschiedenis	toets Geschiedenis
--------------------------	--------------------

## **Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies**

### **Artikel 6.1 Studievoortgangadministratie**

6.1.1 De opleiding registreert de individuele studieresultaten van de studenten.

6.1.2 De opleiding verschaft de student ten minste 2 keer per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten.

6.1.3 Met ingang van het tweede jaar van inschrijving vraagt de opleiding elke student jaarlijks een studieplan over te leggen waaruit blijkt welke tentamens hij voornemens is af te leggen en aan welke voor de opleiding relevante extracurriculaire activiteiten en door het College van Bestuur erkende nevenactiviteiten hij voornemens is deel te nemen.

### **Artikel 6.2 Introductie en begeleiding**

6.2.1 De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.

6.2.2 De opleiding biedt de student de mogelijkheid minimaal één maal per jaar met een tutor, een mentor of de studieadviseur de studievoortgang te bespreken.

### **Artikel 6.3 Studieadvies eerste jaar**

6.3.1 In het jaar van zijn eerste inschrijving krijgt elke student schriftelijk advies over de voortzetting van zijn opleiding. Voor informatie over het aantal malen dat en de tijdstippen waarop dit gebeurt, alsmede voor de consequenties die daaraan worden of kunnen worden verbonden, wordt verwezen naar de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden zoals die geldt in het betrokken studiejaar.

6.3.2 (niet van toepassing)

6.3.3 De studieadviezen worden uitgebracht onder verantwoordelijkheid van het faculteitsbestuur door de examencommissie van de opleiding.

6.3.4 Een bindend negatief advies geldt uitsluitend voor de opleiding waarvoor de student ingeschreven staat.

6.3.5 Desgevraagd krijgt de student een mondelinge toelichting op het advies en informatie over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de faculteit en over eventuele andere opleidingsmogelijkheden.

### **Artikel 6.4 Topsport**

Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen van het College van Bestuur.

### **Artikel 6.5 Duurzame functiestoornis**

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de functiestoornis met zich meebrengt aan te passen.

## Hoofdstuk 7 Overgangsbepalingen

### Artikel 7.1 Bepalingen betreffende eerder voor de opleiding ingeschreven studenten

7.1.1 Voor degenen die voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven op een tijdstip niet langer dan vijf jaren voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden blijven de hoofdstukken 3 en 4 van de Onderwijs- en examenregeling van toepassing zoals die luiden op het moment van de eerste inschrijving.

7.1.2 (niet van toepassing) of Voor degenen die voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven op een tijdstip langer dan vijf jaren voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden, dan wel op verzoek van de student, kan de examencommissie de Onderwijs- en examenregeling zoals die gold in enig jaar niet langer dan vijf jaar voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden op hem van toepassing verklaren.

7.1.3 Indien onderwijsseenheden als bedoeld in de artikelen 3.1.1 en 3.2 van de op grond van 7.1.1 of 7.1.2 van toepassing zijnde Onderwijs- en examenregeling niet meer worden aangeboden, dan wijst de examencommissie vervangende onderwijsseenheden aan. Zo nodig worden onderwijsseenheden aangewezen die door een andere instelling worden aangeboden.

### Artikel 7.2 Overstap van doctoraalprogramma naar bacheloropleiding

Studenten die zich eerder hebben voorbereid op het doctoraal examen kunnen in door de examencommissie te bepalen gevallen en onder door de examencommissie vast te stellen voorwaarden overstappen naar de bacheloropleiding. Deze voorwaarden worden gesteld met het doel de gestelde eindtermen en het beoogde civiele effect van het bachelordiploma te waarborgen. Daarbij zal worden getracht studievertraging zoveel mogelijk te beperken.

### Artikel 7.3 Vervangende eisen 'oude stijl'-vwo

Voor de bezitter van een vwo-diploma dat is behaald volgens de op 31 juli 1998 geldende en krachtens de Wet op het voortgezet onderwijs vastgestelde voorschriften worden deficiënties in de hierna genoemde vakken vervuld door het afleggen van de desbetreffende toetsen op het niveau van het vwo-eindexamen: Profiel Cultuur en Maatschappij.

## **Hoofdstuk 8 Slotbepalingen**

### **Artikel 8.1 Wijziging**

8.1.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na voorafgaande instemming van de faculteitsraad bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

8.1.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

8.1.3 Een wijziging kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

### **Artikel 8.2 Bekendmaking**

De opleiding draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling en van de regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken.

### **Artikel 8.3 Inwerkingtreding**

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2010.

Bijlage

Overzicht cursussen Bachelor Bestuurskunde

<b>1e jaar</b>	<b>ECTS</b>	<b>Niveau</b>
Openbaar Bestuur en bestuurswetenschap	5	100
Methoden &Technieken 1a: inleiding sociaal-wetenschappelijk onderzoek	5	100
Methoden &Technieken 1b: onderzoeksontwerp	5	100
Nationale Politiek	5	100
Klassieken in de Bestuurskunde	5	100
Sociologie	5	100
Organisatietheorie	5	100
Inleiding Economie	5	100
Inleiding Recht	5	100
Publiek management	5	100
Methoden &Technieken II	5	200
Geschiedenis van het openbaar bestuur	5	100

<b>2e jaar</b>		
Organisatie en Management	5	300
Staats- en Bestuursrecht	5	200
Beleid I: beleids- en besluitvorming	5	200
Beleid II: implementatie	5	200
Economie II	5	200
Kwantitatief Onderzoek	5	300
EU Politics and Policy	5	200
Comparative Government in international perspective	5	200
Public budgeting and finance / Openbare Financiën	5	200
Decision making and rational choice	5	300
Europeanisering en Binnenlands Bestuur	5	300
Politieke Filosofie en openbaar bestuur	5	300

<b>3e jaar</b>		

Wetenschapsfilosofie	5	300
Beleid III	5	300
Ethiek	5	300
Bachelor Project	15	400
Keuzevakken	30	300